

Aan de slag met de Omgevingswet

Relaties tussen omgevingsdocumenten en het versterken van die relaties met annotaties

Inhoud van dit document

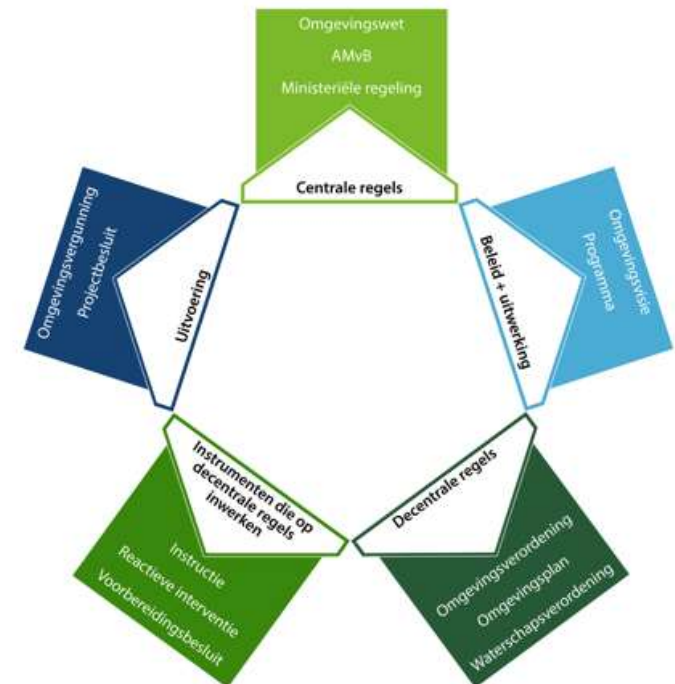
Dit document geeft van een aantal belangrijke instrumenten van de Omgevingswet een korte schets van de inhoud van ieder instrument en van de relaties tussen de instrumenten (deel 1). Dit is de basis voor het vervolg: een beschrijving hoe met annotaties uit het Informatiemodel Omgevingswet relaties tussen de instrumenten van de Omgevingswet kunnen worden versterkt (deel 2).

Deel 1

Het eerste deel van dit document beschrijft van een aantal belangrijke instrumenten van de Omgevingswet:

- de bevoegde bestuurslaag en bestuursorgaan
- de hoofdlijnen van de inhoud
- de relaties tussen dat instrument en de andere instrumenten

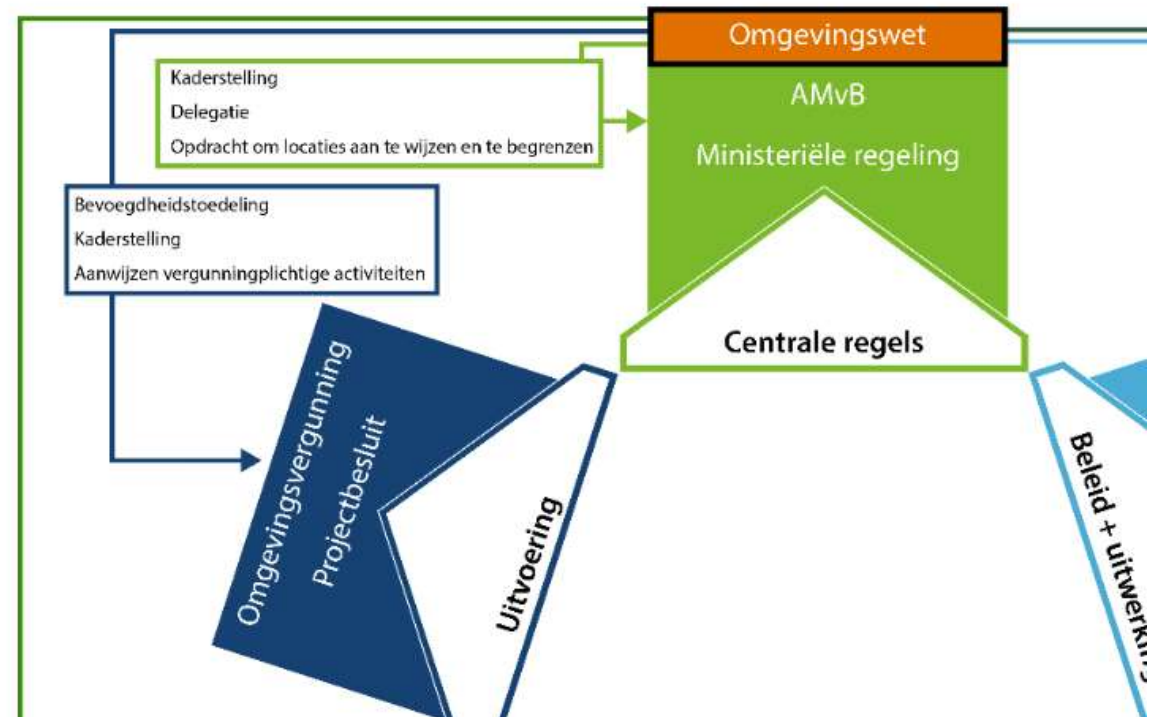
Hiervoor zijn de instrumenten geordend naar type. Het schema hiernaast geeft dat weer.

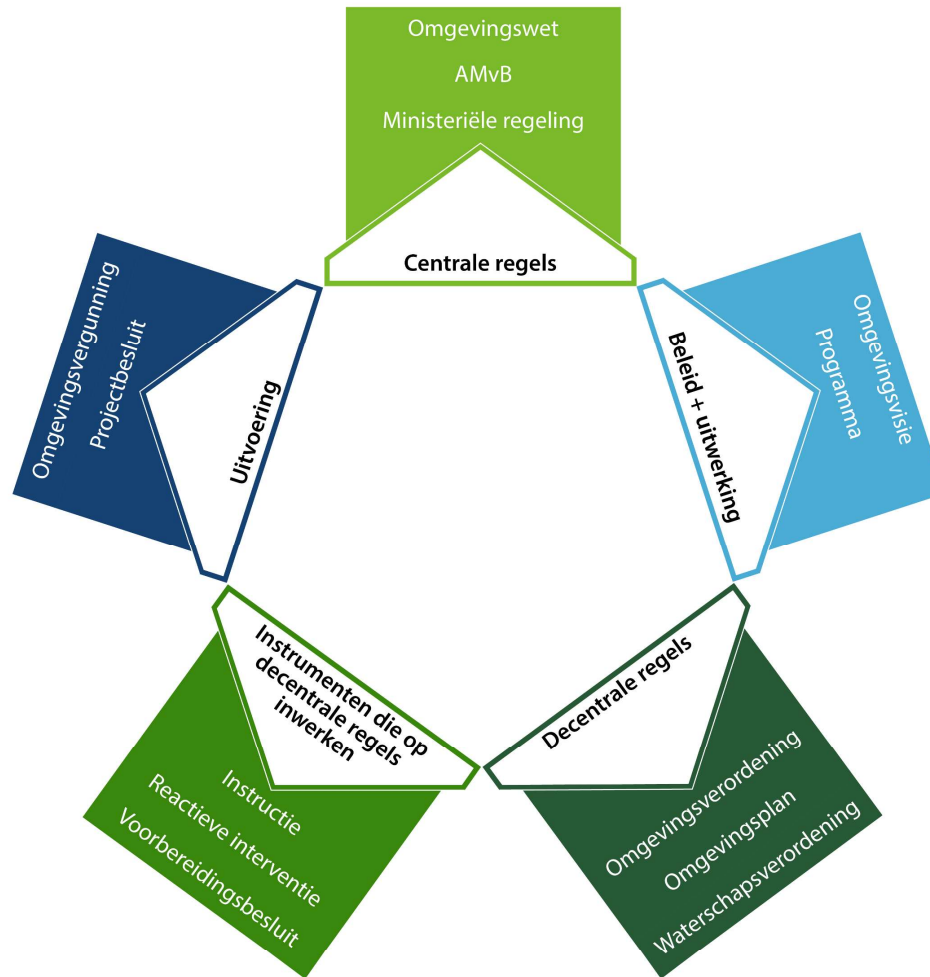
Deel 1

Per instrument is in een schema weergegeven welke relaties het heeft met andere instrumenten.

- Het instrument dat in het schema centraal staat, is met roestbruine kleur weergegeven.
- De pijlen geven de richting van de relaties aan.
- De kaderteksten in de pijlen geven –in steekwoorden- de aard van de relaties aan.

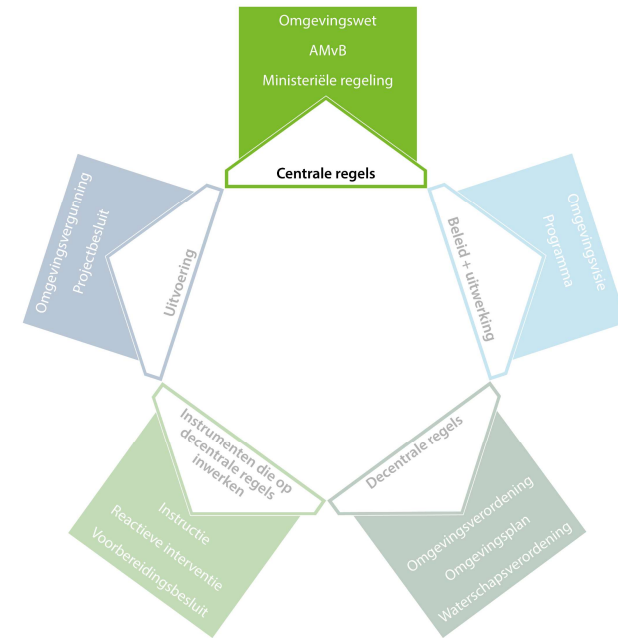

Instrumenten van de Omgevingswet geordend naar type

Centrale regels

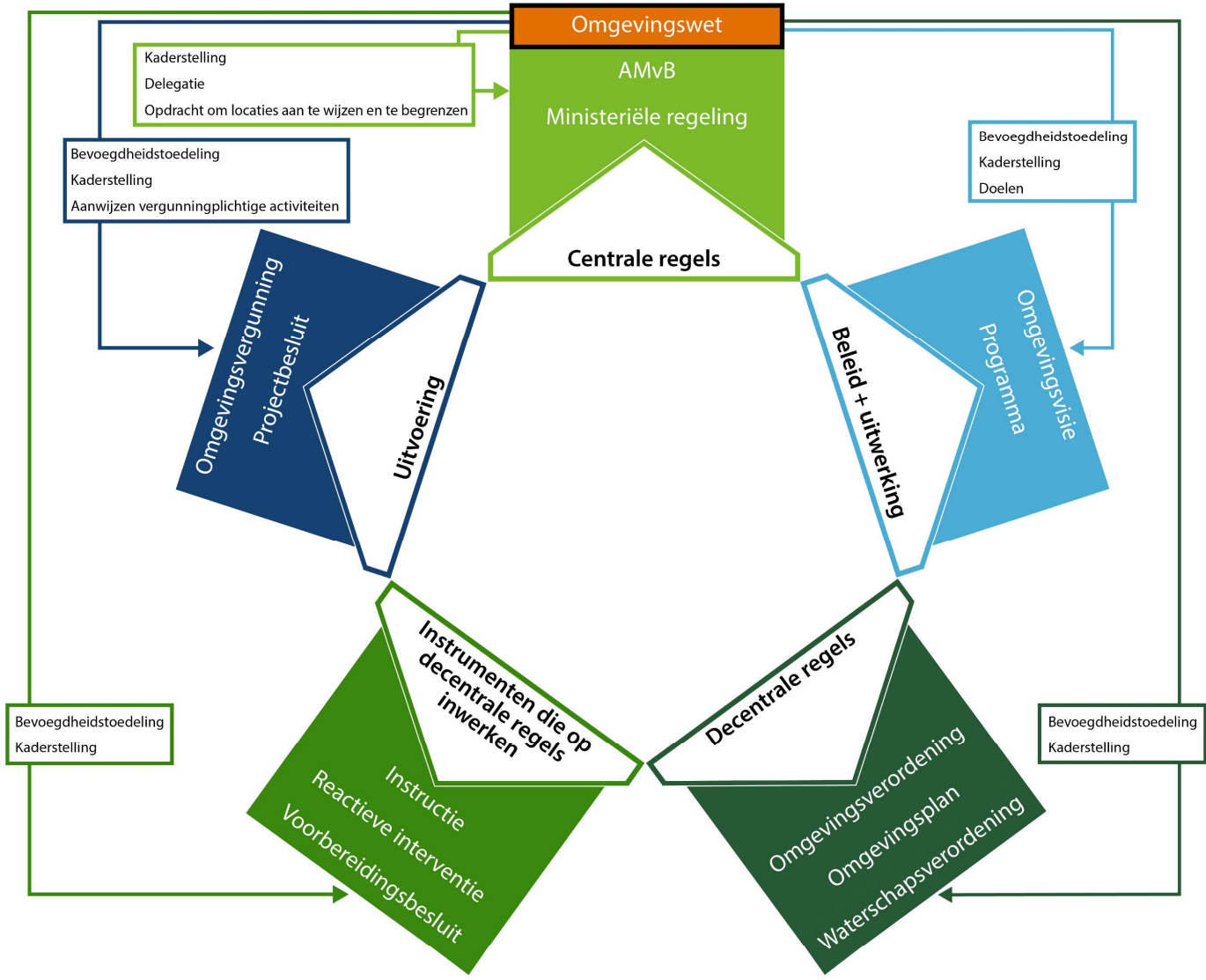
- Omgevingswet
- AMvB's
- Ministeriële regeling

Centrale regels: Omgevingswet

- Rijk (regering + parlement)
- Inhoud:
  - Doelen van de wet
  - Algemene zorgplicht voor fysieke leefomgeving
  - Stelt bestuursorganen van gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk instrumenten ter beschikking waarmee zij invulling kunnen geven aan maatschappelijke doelen van de wet en stelt daar de kaders voor, bv:
    - Wie moet/mag instructieregels stellen en waarover
    - Wie moet omgevingsvisie vaststellen en welke onderdelen moet die bevatten
    - Wat zijn omgevingswaarden, wie kan ze vaststellen, in welk instrument, waarover
  - Vergunningplichtige activiteiten
  - 1 omgevingswaarde: stikstof
  - Biedt kader voor decentraal maatwerk
  - Delegatie van materiële regelgeving naar AMvB's
  - Overgangsrecht: hoe kom je van oud recht naar nieuw recht en wat gebeurt er met besluiten die onder oud recht zijn genomen (via Invoeringswet)

Relaties vanuit de Omgevingswet

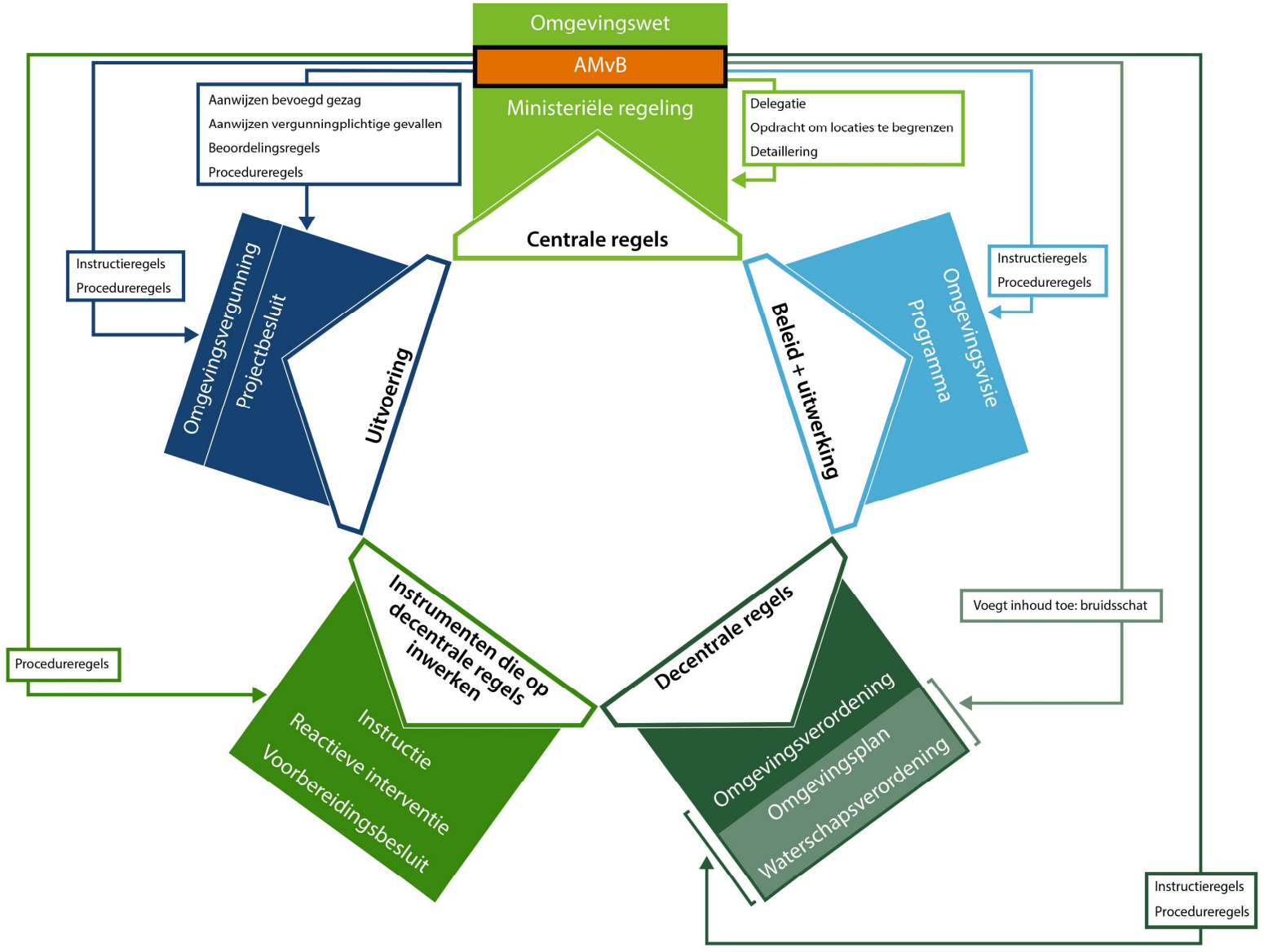
Centrale regels: AMvB

- Rijk (regering, met inbreng van parlement)
- Bevat het materiële recht: de inhoudelijke bepalingen, de normen
- Bij Omgevingswet horen 4 AMvB's:
  - Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)
    - Rechtstreeks werkende, algemene regels waar burgers en bedrijven zich aan moeten houden over milieubelastende activiteiten, activiteiten rond waterstaatswerken, (spoor)wegen, luchthavens, natuur, cultureel erfgoed etc
    - Bepaalt welke activiteiten vergunningplichtig zijn
  - Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
    - Rechtstreeks werkende, algemene regels waar burgers en bedrijven zich aan moeten houden over veiligheid, gezondheid en duurzaamheid bij (ver)bouwen, gebruiken en slopen van bouwwerken
    - Bepaalt welke activiteiten vergunningplichtig zijn en welke juist niet

Centrale regels: AMvB

- Bij Omgevingswet horen 4 AMvB's - vervolg
  - Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
    - Omgevingswaarden van het Rijk
    - Instructieregels voor decentrale overheden
    - Beoordelingsregels voor aanvragen om omgevingsvergunning
  - Omgevingsbesluit (Ob)
    - Bepaling bevoegd gezag voor verlenen omgevingsvergunning
    - Procedurele bepalingen
    - Aanwijzing en begrenzing van Rijkslocaties
    - Projectprocedure, Milieueffectrapportage
    - Handhaving en uitvoering
    - Digitaal Stelsel Omgevingswet

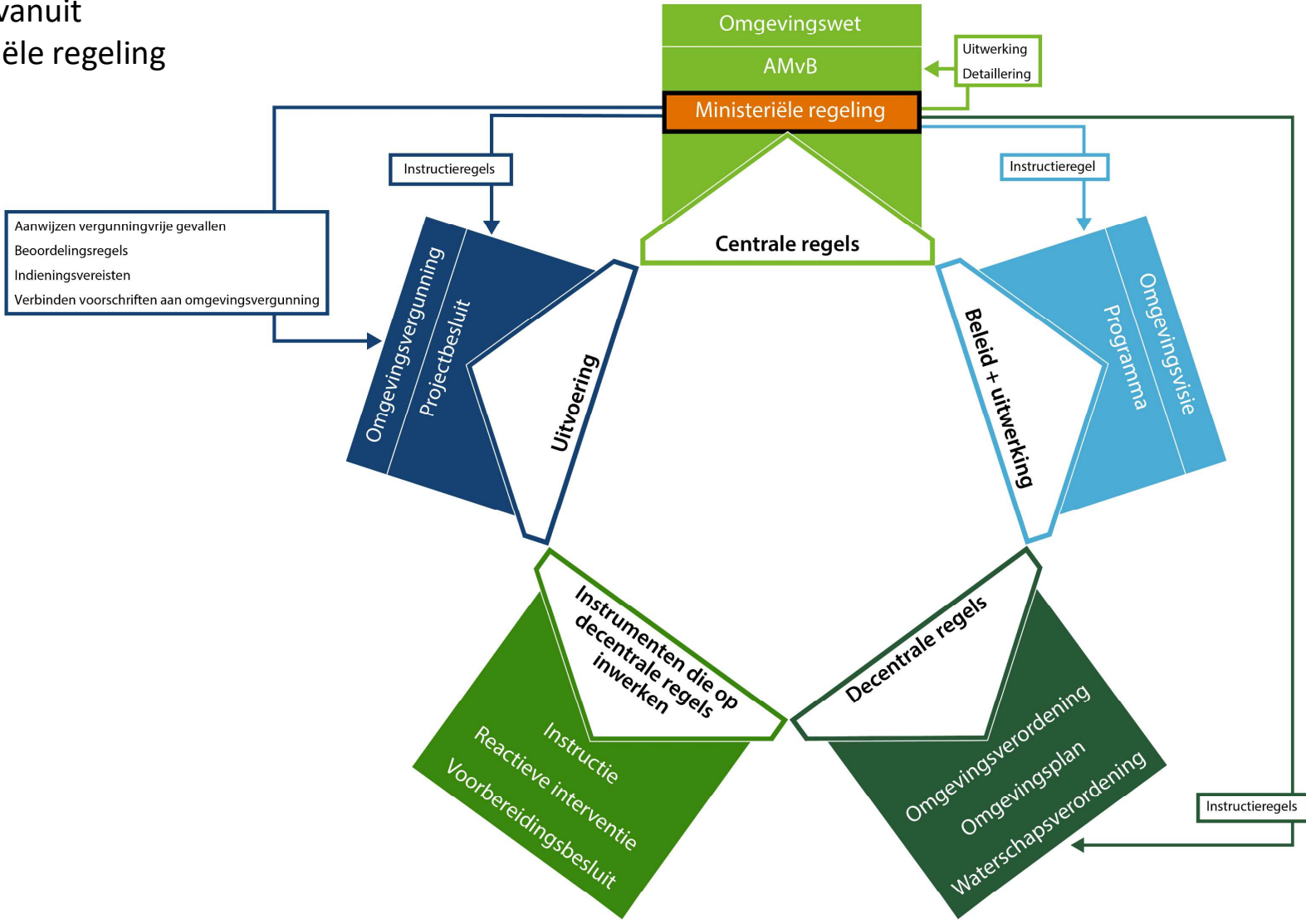
Relaties vanuit AMvB

Centrale regels: Ministeriële regeling

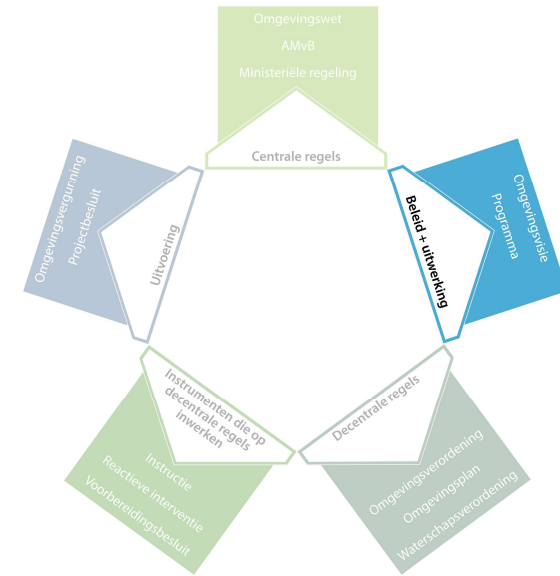
- Rijk (ministers)
- Bevat het materiële recht: de inhoudelijke bepalingen, de normen, vooral technisch en gedetailleerd
- Bij Omgevingswet hoort 1 MR: Omgevingsregeling
- Inhoud:
  - Aanwijzing en geometrische begrenzing locaties
  - Technische regels over activiteiten gereguleerd in Bal en Bbl
  - Indieningsvereisten voor aanvragen om omgevingsvergunning etc
  - Instructieregels programma's, omgevingsplannen, waterschapsverordeningen en omgevingsverordeningen
  - Beoordelingsregels voor aanvragen om omgevingsvergunning

Relaties vanuit Ministeriële regeling

Beleid + uitwerking

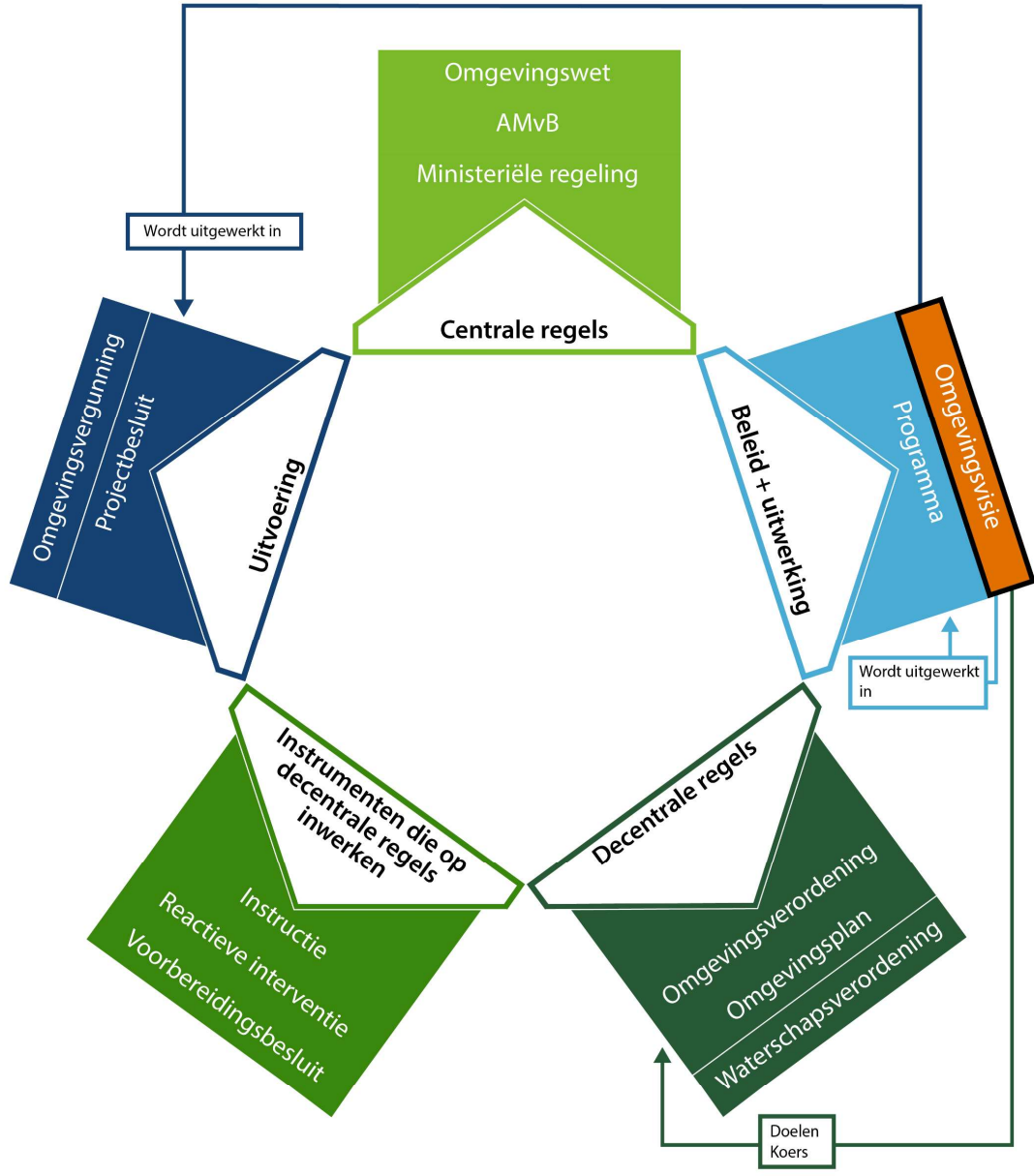
- Omgevingsvisie
- Programma

Beleid + uitwerking: Omgevingsvisie

- Rijk (minister BZK + vakministers), provincie (PS), gemeente (gemeenteraad)
- Inhoud:
  - beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving
  - de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied
  - de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid

Relaties vanuit
Omgevingsvisie

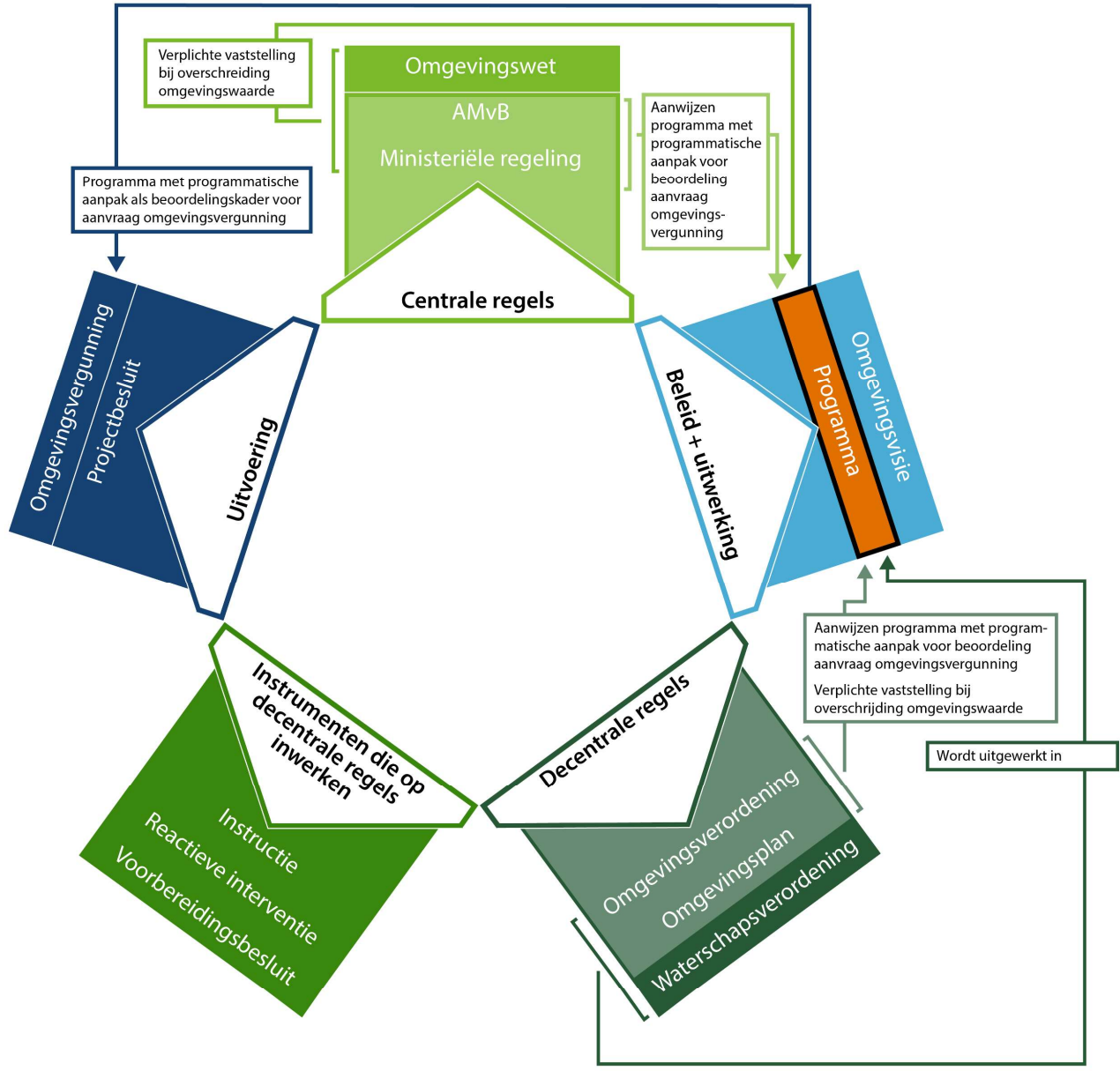

Beleid + uitwerking: Programma

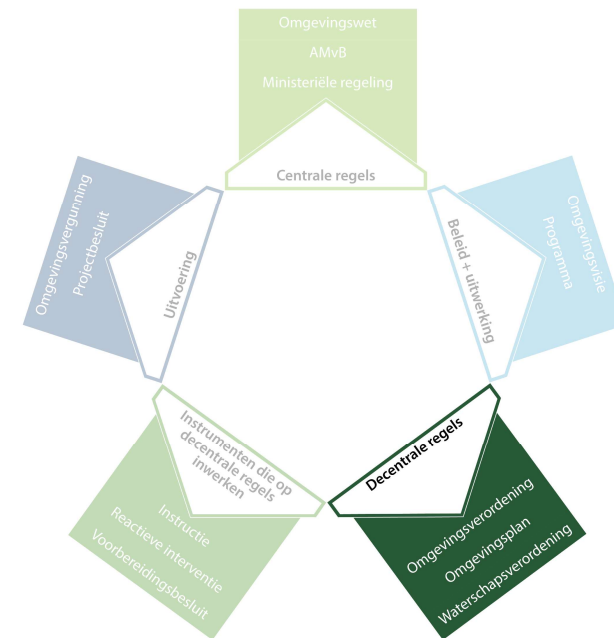
- Rijk (minister), provincie (GS), waterschap (AB), gemeente (B&W)
- Inhoud:
  - Bevat voor een of meer onderdelen van de fysieke leefomgeving:
    - een uitwerking van het te voeren beleid voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud daarvan
    - maatregelen om aan een of meer omgevingswaarden te voldoen of een of meer andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken
- Soorten:
  - Verplichte programma's (actieplan geluid, waterbeheerprogramma, beheerplan voor Natura 2000-gebied etc)
  - Onverplichte programma's
  - Programma met programmatische aanpak
Schept ruimte voor activiteiten in bepaald gebied en periode, geflankeerd door maatregelen die er voor zorgen dat omgevingswaarde/doelstelling wordt gehaald
- Veel nadere regels in Bkl, Ob en Omgevingsregeling

Relaties vanuit Programma

Decentrale regels

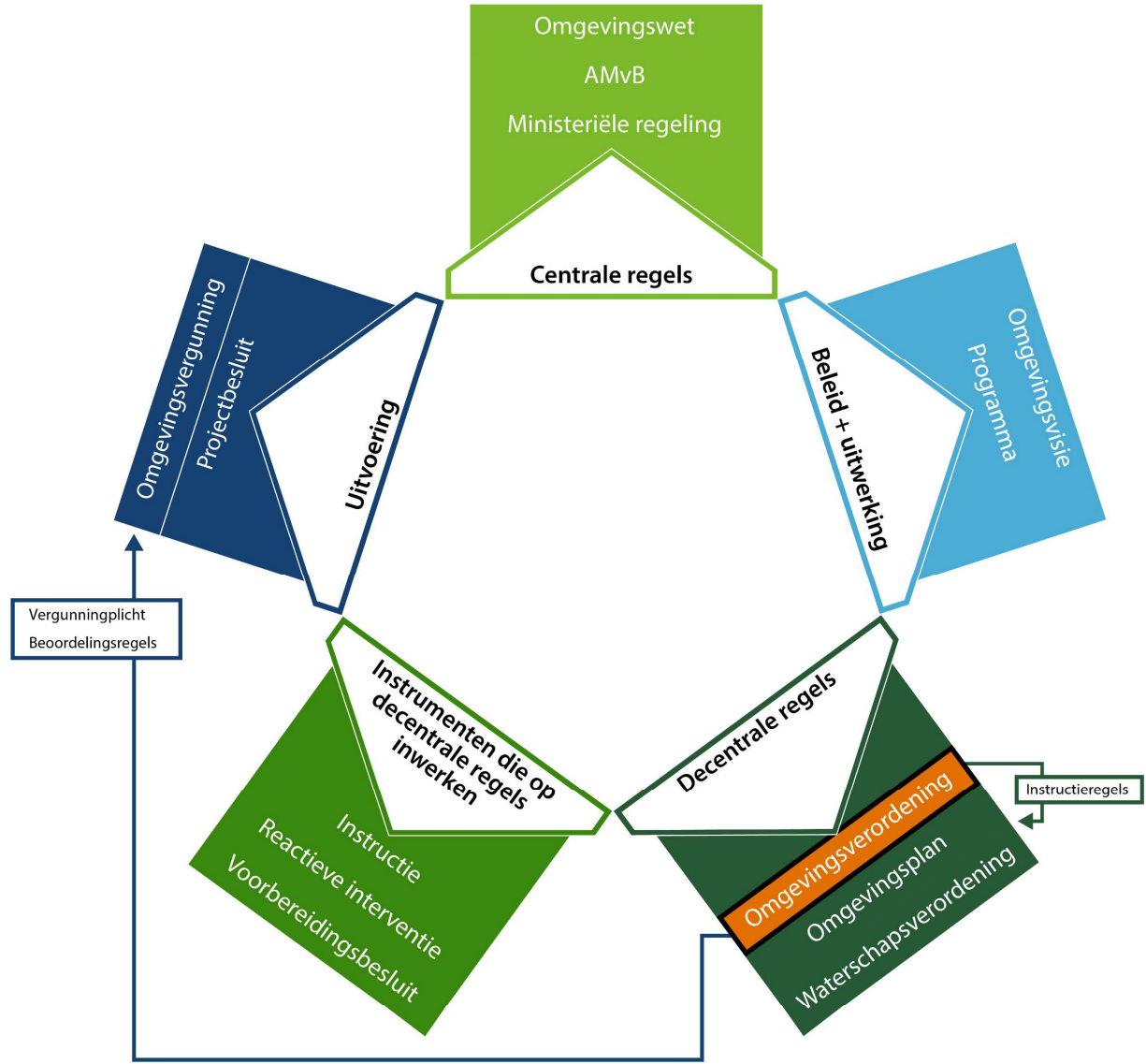
- Omgevingsverordening
- Waterschapsverordening
- Omgevingsplan

Decentrale regels: Omgevingsverordening

- Provincie (PS, voor onderdelen delegatie aan GS mogelijk)
- 1 omgevingsverordening voor hele grondgebied provincie
- Inhoud:
  - Omgevingswaarden
  - Instructieregels voor gemeente en waterschap, oa over omgevingsplan en waterschapsverordening
  - Aanwijzen gebieden, oa ivm natuur en geluid, en daarvoor kernkwaliteiten vaststellen
  - Rechtstreeks werkende regels over activiteiten, inclusief vergunningplichten
  - Kader voor decentraal maatwerk
  - Toedeling beheer aan waterschappen, wildbeheereenheid, faunabeheereenheid + stellen van bijbehorende regels

Relaties vanuit
Omgevingsverordening

Decentrale regels: omgevingsplan

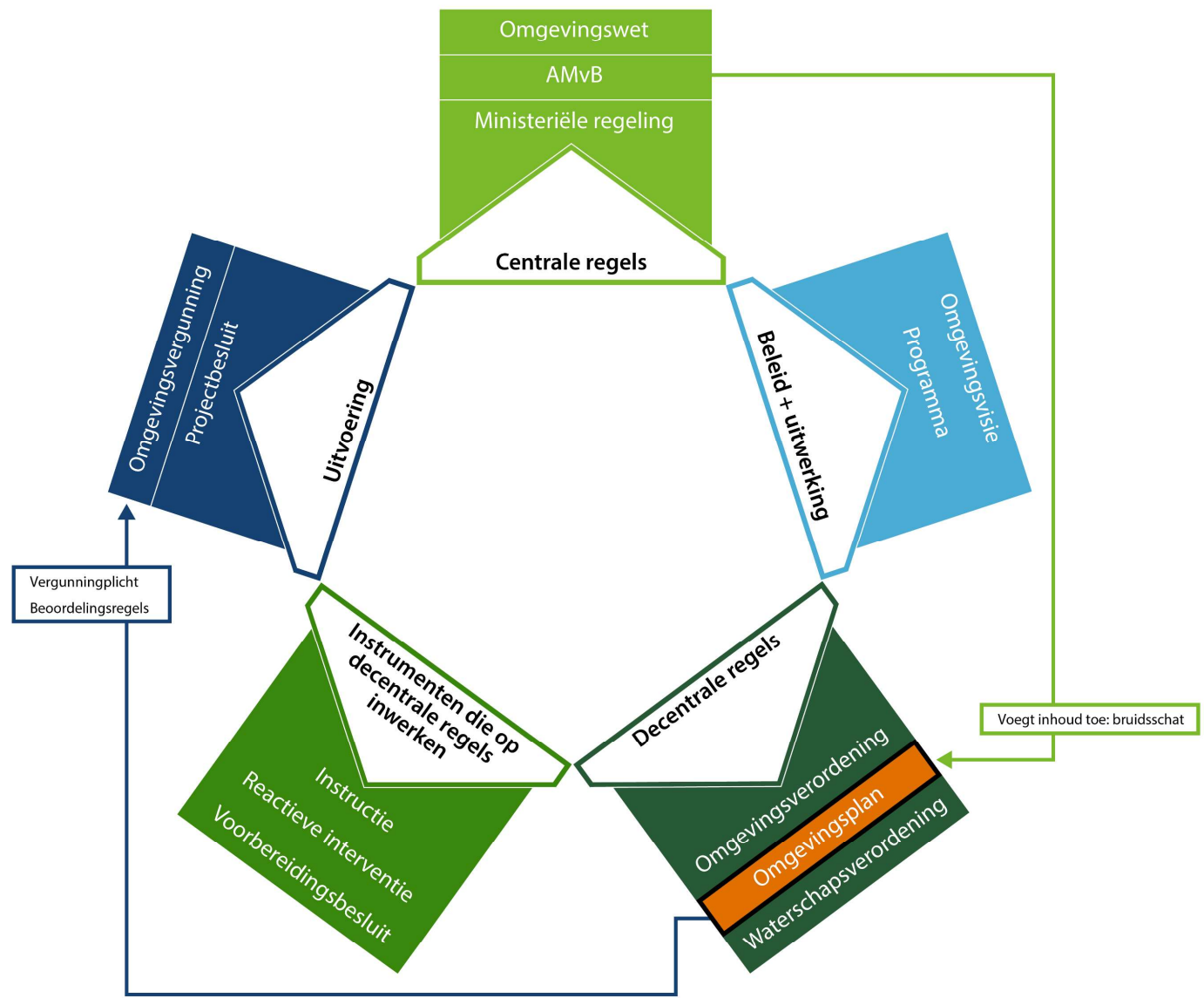
- Gemeente (gemeenteraad, voor onderdelen delegatie aan B&W mogelijk)
- 1 omgevingsplan voor hele grondgebied gemeente
- Inhoud:
  - Evenwichtige toedeling van functies aan locaties
  - Rechtstreeks werkende regels over activiteiten, inclusief vergunningplichten
    - Bouwen (inclusief extra vergunningvrije bouwwerken en uiterlijk bouwwerken (welstandstoetsing))
    - Gebruik van gronden en bouwwerken
    - Milieubelastende activiteiten
      - Activiteiten waarover het Rijk niet langer regels stelt
      - Belasting op omgeving door geur, geluid en trillingen
    - Kappen van bomen
    - Beheer en onderhoud openbare ruimte
    - Aanleggen van uitritten
  - Aanwijzing monumenten + regels over monumentenactiviteiten
  - Omgevingswaarden
  - .....

Decentrale regels: omgevingsplan

- Overgangsrecht: na in werkingtreden Ow omgevingsplan dat bestaat uit:
  - Omgevingsplan van rechtswege: bestemmingsplannen etc en onderdelen huidige verordeningen
  - Omgevingsplan van Rijksweg: bruidsschat

Binnen overgangsfase komen tot omgevingsplan nieuwe stijl

Relaties vanuit
Omgevingsplan

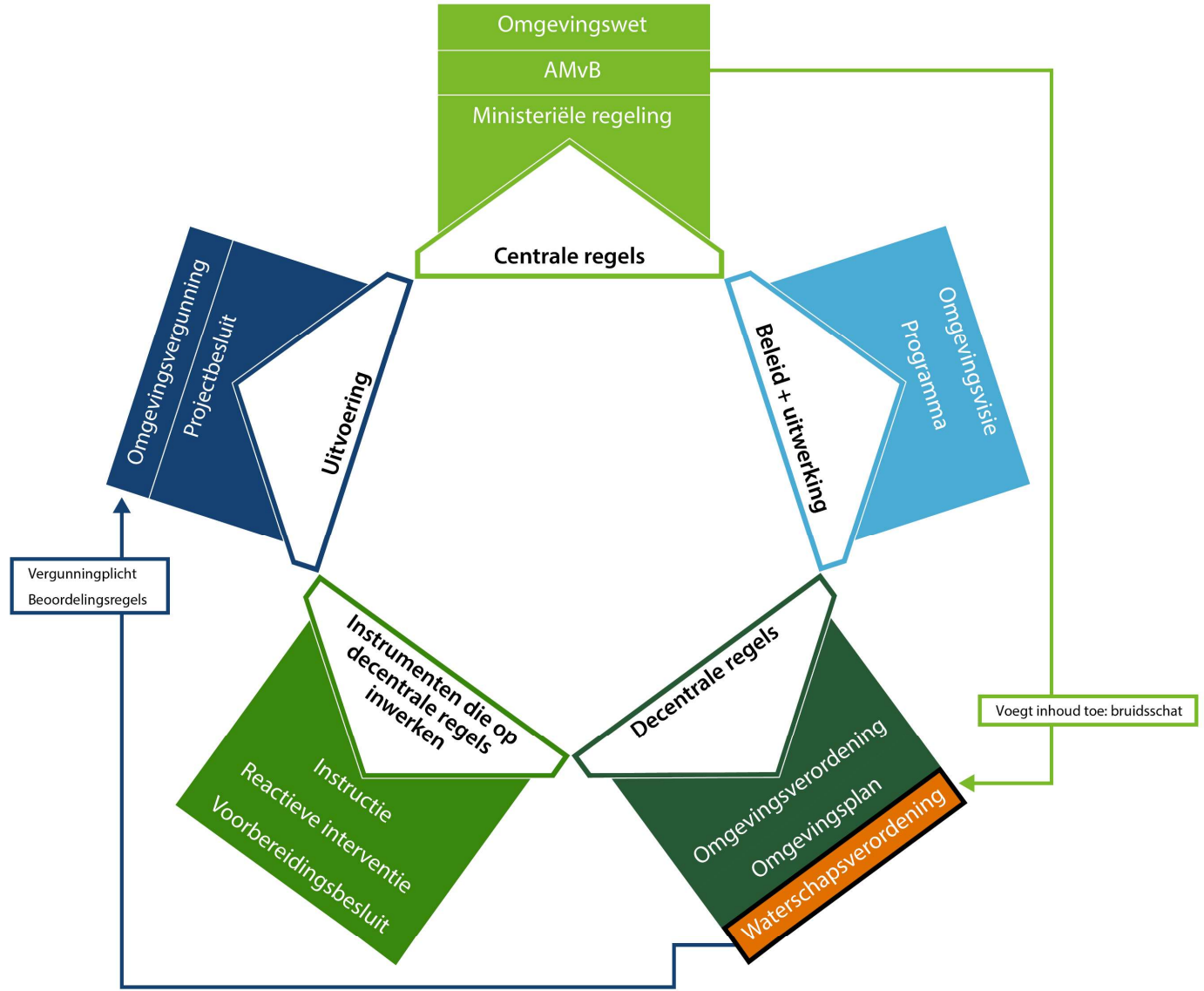

Decentrale regels: Waterschapsverordening

- Waterschap (Algemeen bestuur, voor onderdelen delegatie aan Dagelijks bestuur mogelijk)
Waterschap is decentrale overheid met functioneel karakter: gaat over het watersysteem binnen beheergebied
- 1 waterschapsverordening voor hele grondgebied waterschap
- Inhoud:
  - Regels over watersysteem
  - Rechtstreeks werkende regels over activiteiten, inclusief vergunningplichten
    - lozen van water op oppervlaktewater
    - onttrekken van oppervlaktewater of grondwater
  - Aanwijzen beperkingengebieden rondom waterstaatswerken (en soms rondom weg)
- Overgangsrecht: na in werkingtreden Ow waterschapsverordening die bestaat uit:
  - Waterschapsverordening van rechtswege: onderdelen huidige verordeningen
  - Waterschapsverordening van Rijksweg: bruidsschat

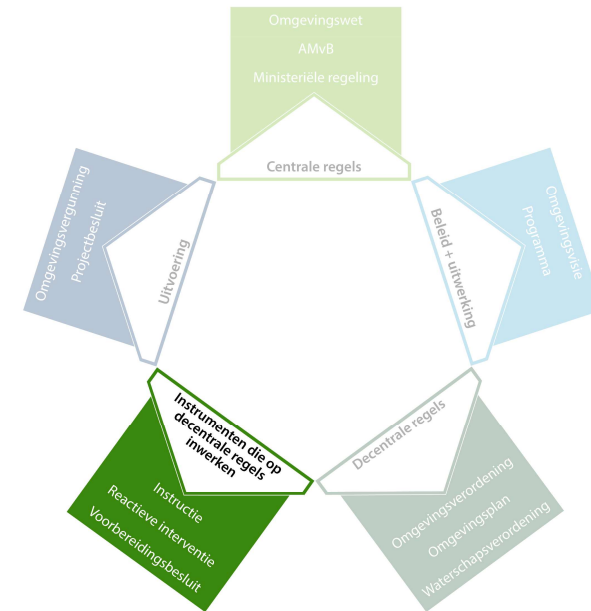
Binnen overgangsfase komen tot waterschapsverordening nieuwe stijl

Relaties vanuit
Waterschapsverordening

Instrumenten die op decentrale regels inwerken

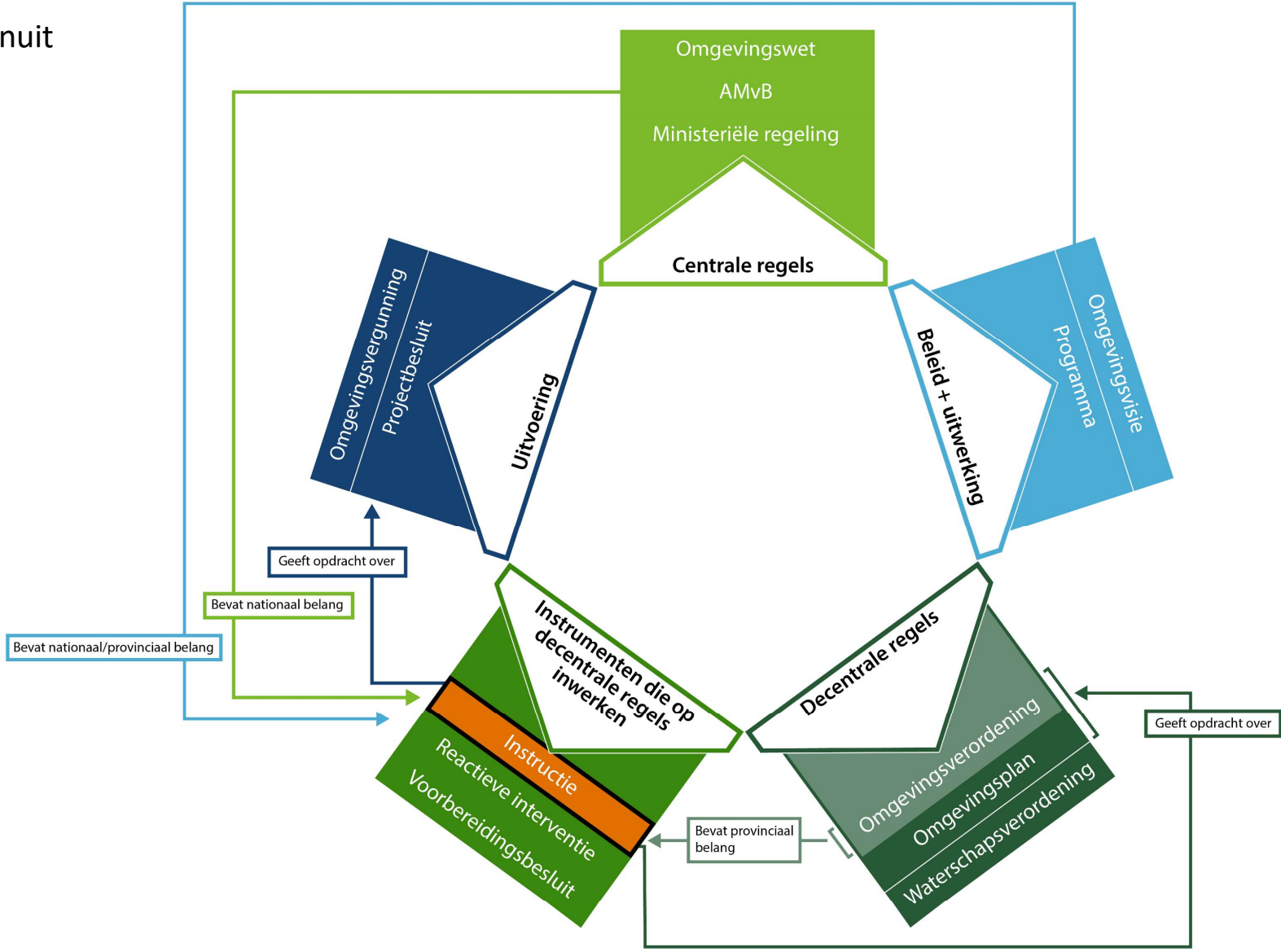
- Instructie
- Reactieve interventie
- Voorbereidingsbesluit

Instrumenten die op decentrale regels inwerken: Instructie

- Provincie (GS) en Rijk (minister)
- Opdracht aan één of een beperkt aantal gemeente(n), provincie(s) of waterschap(pen), over de uitoefening van een taak of bevoegdheid
- Inhoud:
  - opdracht aan gemeente over regels omgevingsplan
  - opdracht aan provincie over regels omgevingsverordening
  - opdracht aan waterschap of provincie over projectbesluit
  - opdracht aan provincie over geluidproductieplafond-besluit
  - opdracht aan waterschap of provincie over waterbeheer
- Geen rechtstreekse werking voor burgers en bedrijven
- Instructie alleen mogelijk vanwege provinciaal of nationaal belang, dat in openbaar document moet zijn aangegeven

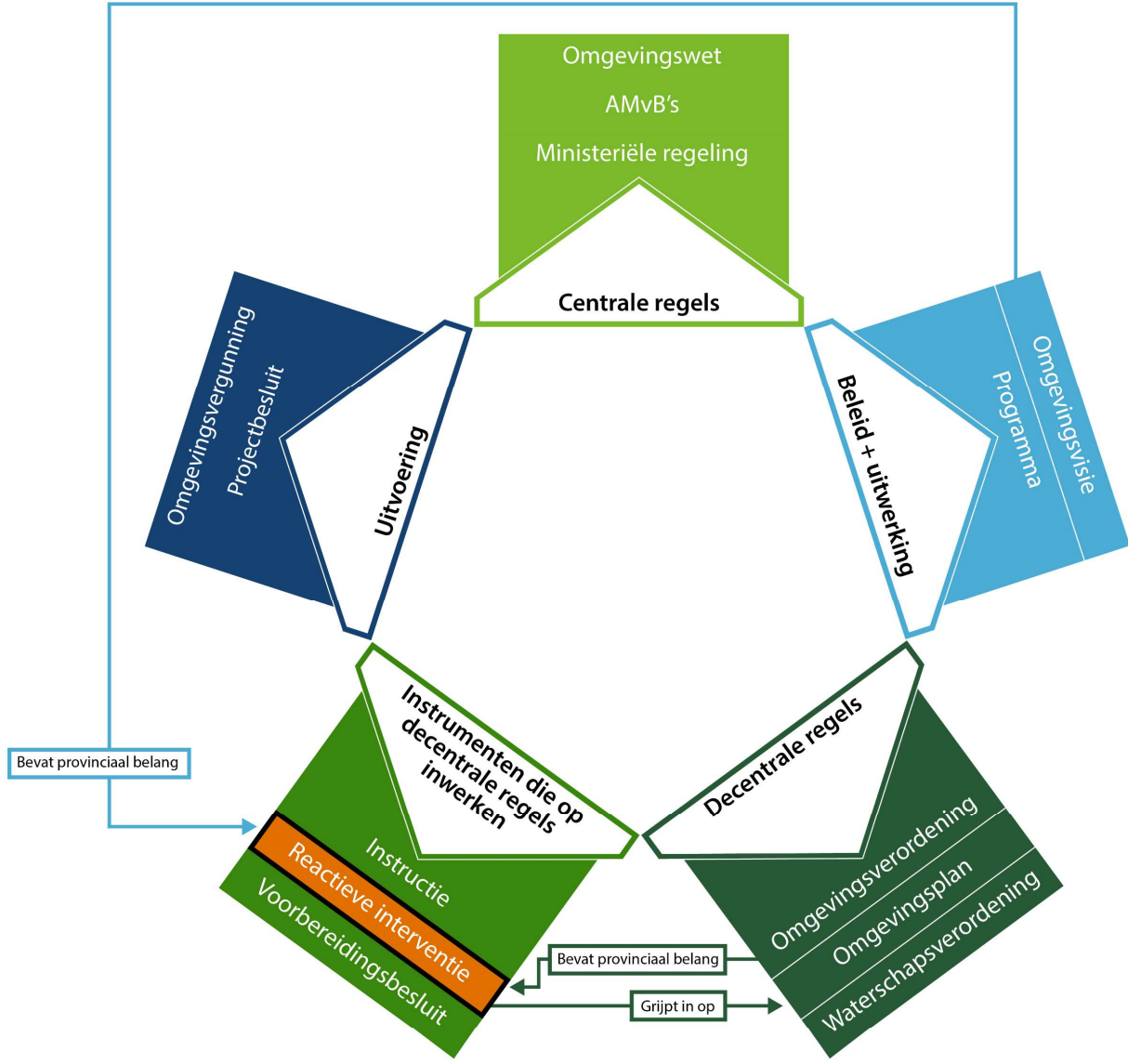
Relaties vanuit
Instructie

Instrumenten die op decentrale regels inwerken: Reactieve interventie

- Provincie (GS)
- Inhoud:
Besluit dat een onderdeel van een besluit van een gemeente tot vaststelling of wijziging van een omgevingsplan geen deel van het omgevingsplan uitmaakt
- Procedure:
  - ontwerp-besluit gemeente tot wijziging omgevingsplan
  - zienswijze GS
  - gemeente stelt wijzingsbesluit vast, neemt zienswijze GS niet (volledig) over
  - gemeente maakt wijzingsbesluit bekend
  - GS besluiten tot reactieve interventie en maken die bekend
  - Beroep mogelijk tegen wijzigingsbesluit en/of reactieve interventie
- Reactieve interventie alleen mogelijk vanwege provinciaal belang, dat in openbaar document moet zijn aangegeven

Relaties vanuit
Reactieve interventie

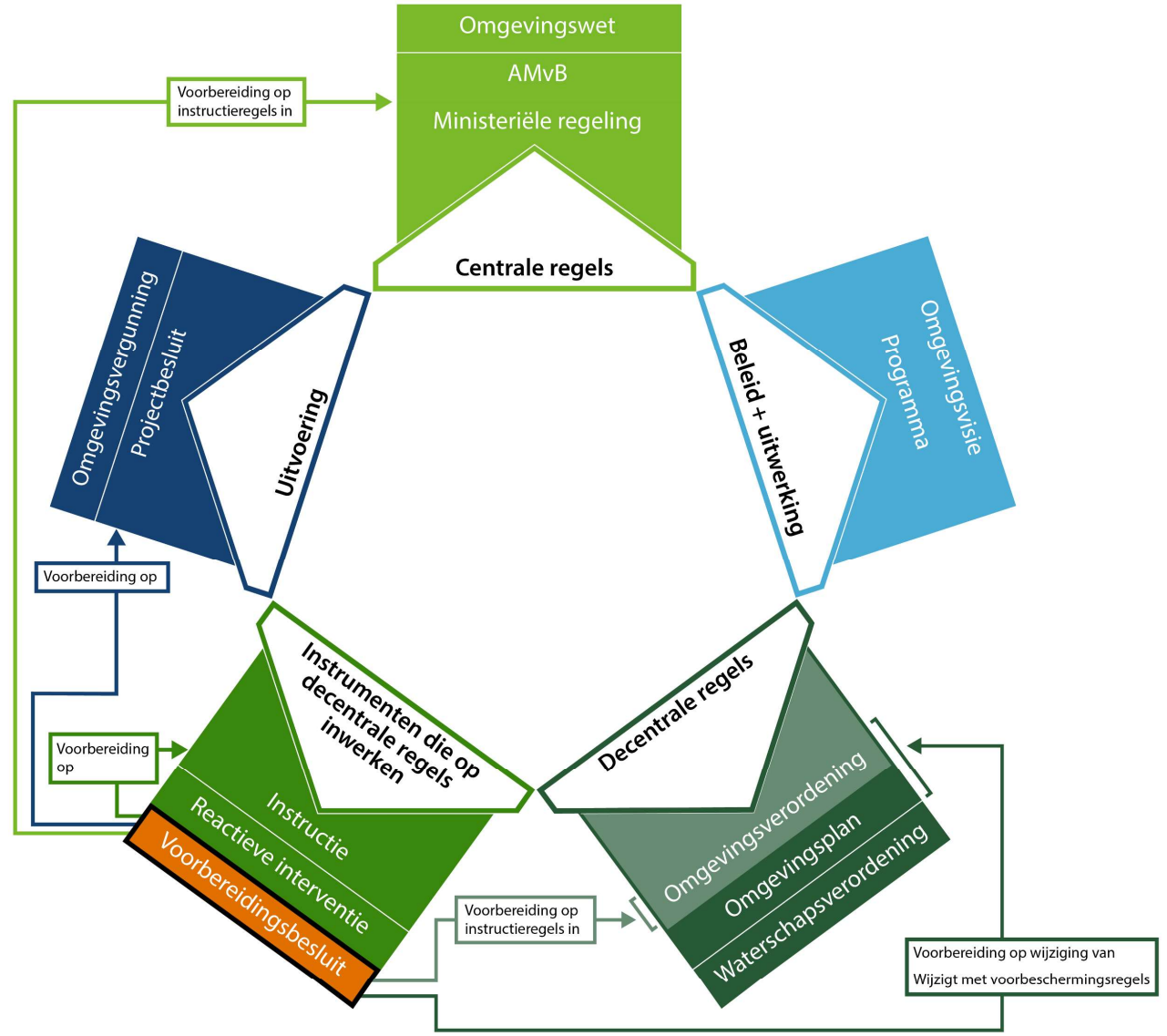

Instrumenten die op decentrale regels inwerken: Voorbereidingsbesluit

- Gemeente (gemeenteraad), Provincie (PS), Rijk (minister)
- Besluit met het oog op de voorbereiding van
  - omgevingsplan
  - omgevingsverordening
  - projectbesluit
  - instructieregel (in AMvB of omgevingsverordening)
  - instructie
- Inhoud:
Voorbereidingsbesluit wijzigt omgevingsplan of omgevingsverordening met voorbeschermingsregels

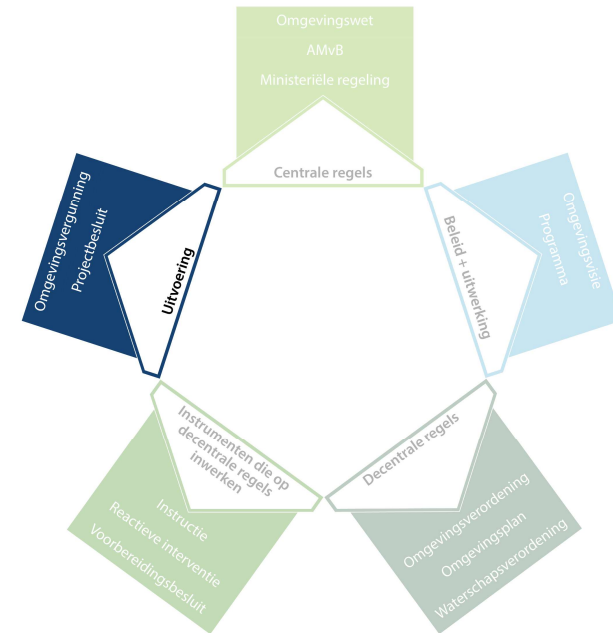

Relaties vanuit
Vorbereidingsbesluit

Uitvoering

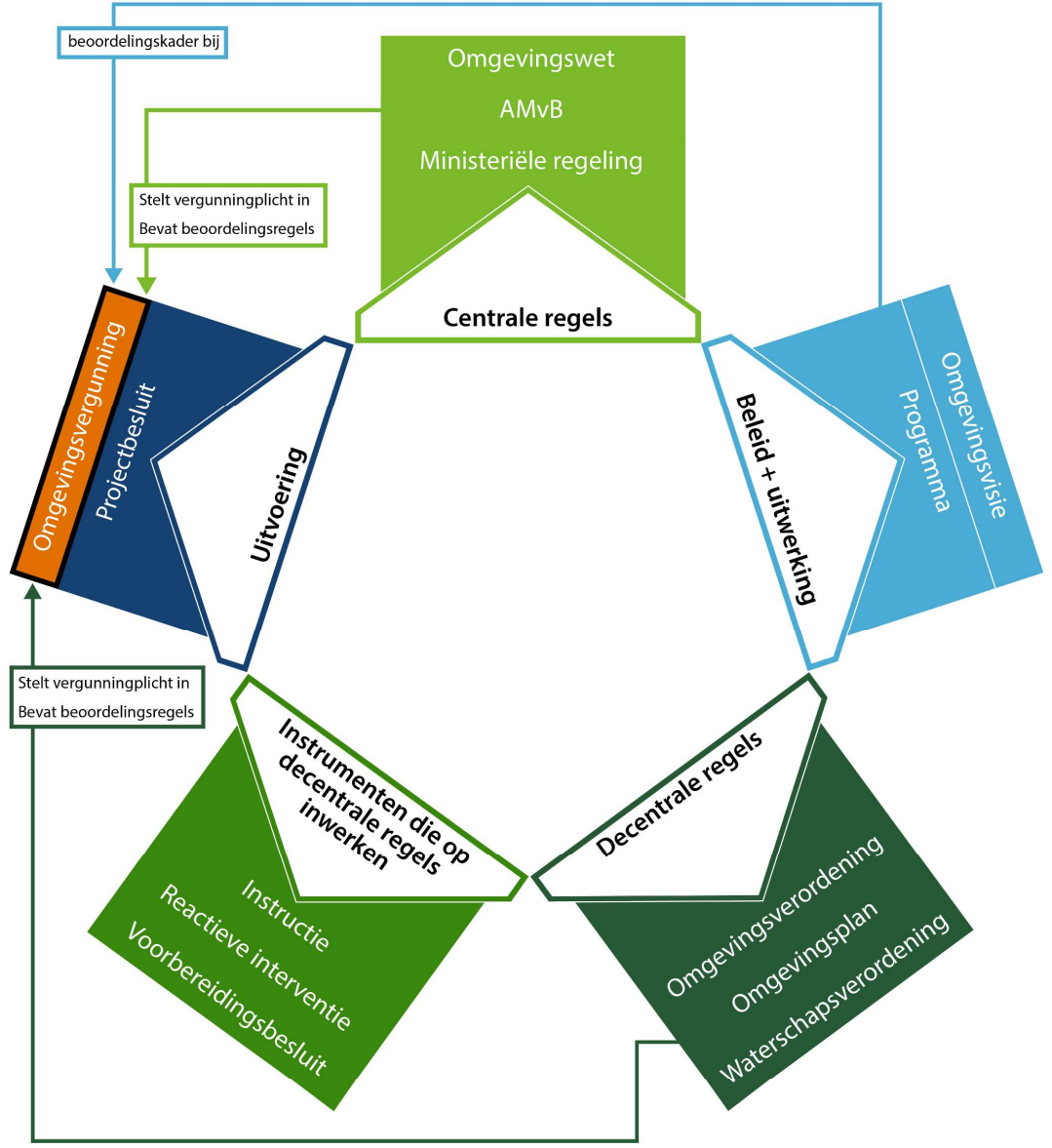
- Omgevingsvergunning
- Projectbesluit

Uitvoering: Omgevingsvergunning

- Gemeente (B&W), waterschap (DB), provincie (GS), Rijk (minister)
- Besluit dat aan geadresseerde toestemming geeft om bepaalde activiteit te verrichten, in de gevallen dat het verboden is om die activiteit zonder omgevingsvergunning te verrichten

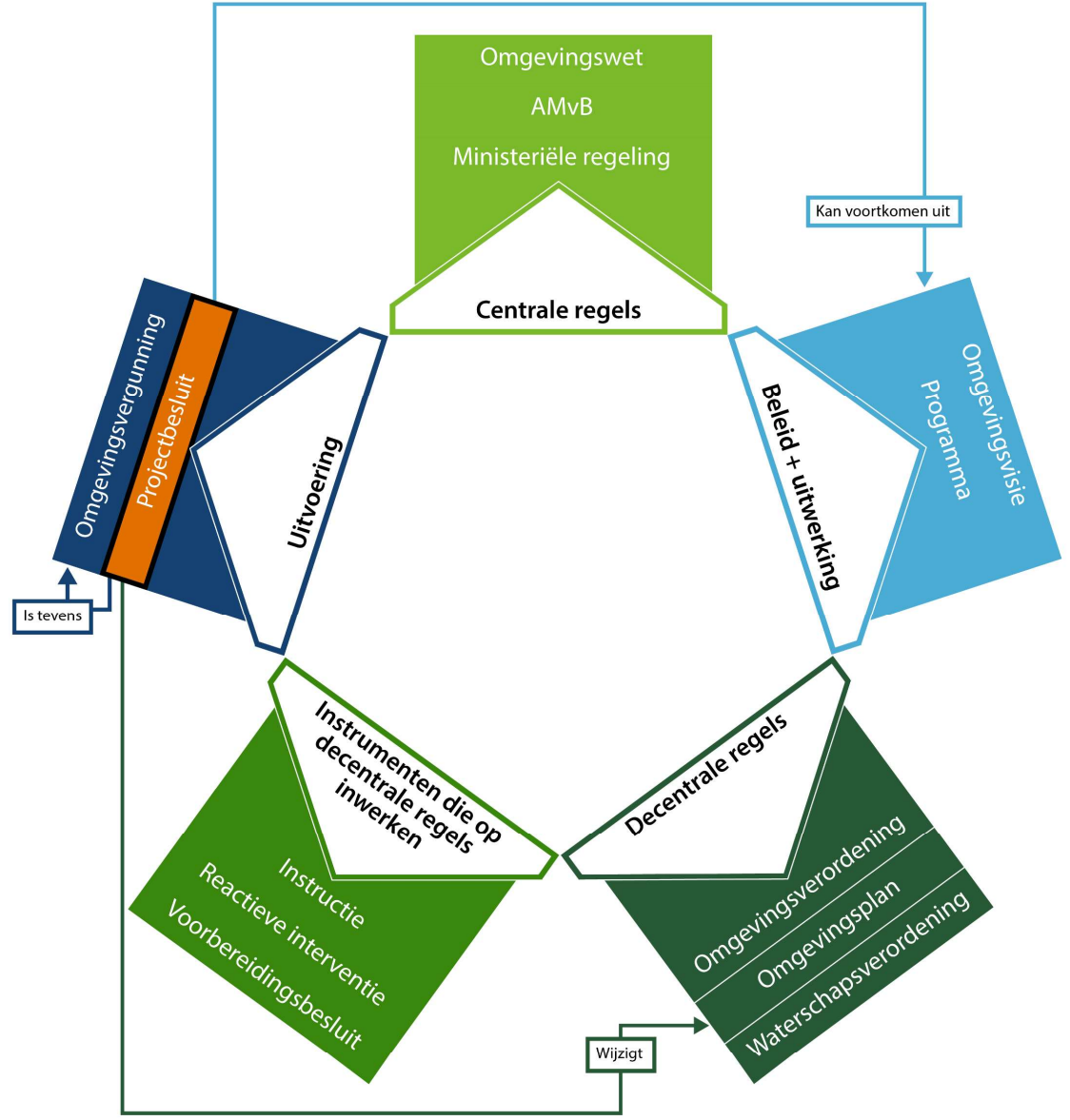
Relaties vanuit
Omgevingsvergunning

Uitvoering: Projectbesluit

- Waterschap (DB), provincie (GS), Rijk (minister)
- Instrument voor het mogelijk maken van complexe projecten met een publiek belang:
  - aanleg/wijziging infrastructuur
  - aanleg/uitbreiding nutsvoorzieningen
- Uitgebreide procedure
- Inhoud:
  - beschrijving project
  - diverse andere besluiten
  - geldt als omgevingsvergunning
  - wijziging omgevingsplan (maar technische bezwaren en overgangsrecht)

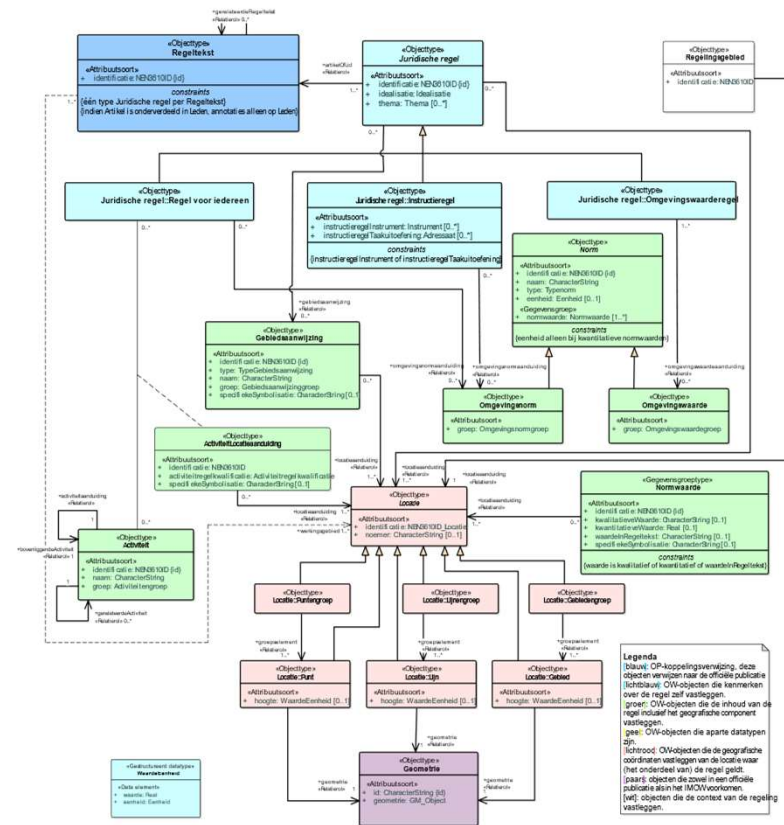
Relaties vanuit
Projectbesluit

Deel 2

Het tweede deel van dit document beschrijft hoe met annotaties uit het Informatiemodel Omgevingswet relaties tussen de instrumenten van de Omgevingswet kunnen worden versterkt. Dat kan alleen bij de instrumenten die als omgevingsdocument zijn aangewezen. Er is onderscheid gemaakt tussen kaartgerelateerde en tekstgerichte annotaties.

Waar mogelijk zijn voorbeelden gegeven. Die zijn in **blauwe** tekst gedrukt.

Versterken van relaties tussen omgevingsdocumenten met annotaties

1. Versterking met kaartgerelateerde annotaties

- Locatie
- Activiteit
- Omgevingswaarde
- Omgevingsnorm
- Gebiedsaanwijzing

2. Versterking met tekstgerelateerde annotaties

- Thema
- Juridische regel type instructieregel
- Hoofdlijn
- Tekstverwijzing

Versterking met kaartgerelateerde annotaties: Locatie

Door in verschillende omgevingsdocumenten gebruik te maken van dezelfde locatie kunnen in een viewer bij een klik op de kaart gerelateerde omgevingsdocumenten worden gevonden

Dit kan door in ieder van de gerelateerde omgevingsdocumenten een eigen Locatie te gebruiken voor dezelfde plek, of door in het ene omgevingsdocument een verwijzing op te nemen naar de Locatie* in een ander omgevingsdocument

* Er moet dan ook een verwijzing naar het betreffende geografisch informatieobject worden opgenomen

Voorbeeld van gebruik van dezelfde Locatie

Inloggen

Home Vergunningcheck Aanvragen **Regels op de kaart** Mijn Omgevingsloket

< Terug

Geselecteerde regels

Omgevingsverordening provincie Utrecht

Provincie Utrecht
In werking vanaf 08-09-2020

[Hele document bekijken >](#)

- > ARTIKEL 1.1 (begripsbepalingen)
- > ARTIKEL 1.1a (grondslag)
- > ARTIKEL 1.2 (exclusieve economische zone)
- > ARTIKEL 1.3 (wederzijdse erkenning)
- > ARTIKEL 1.4 (uitgaven en verwijzingen)
- > ARTIKEL 2.1 (toepassingsbereik)

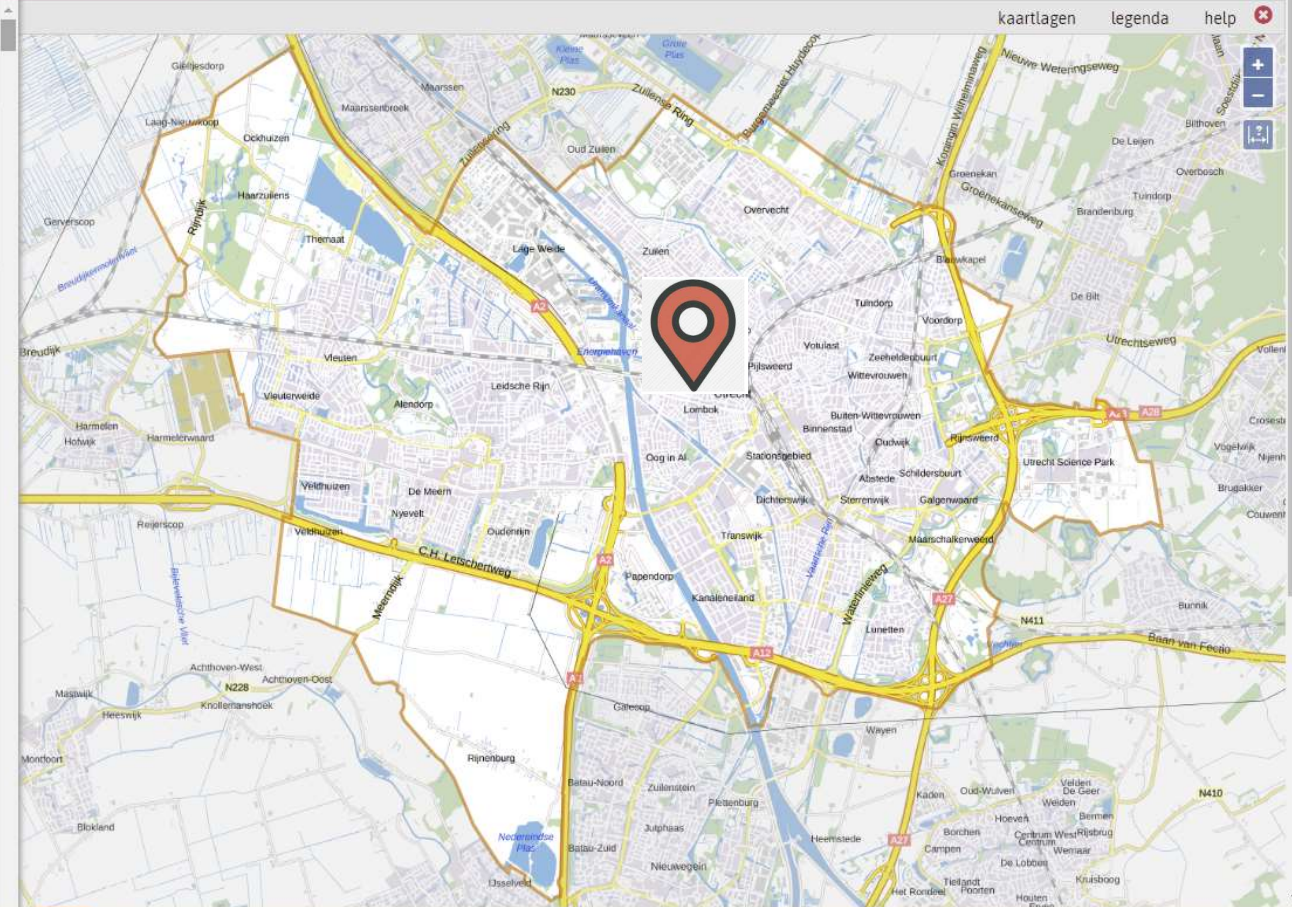
Omgevingsvisie provincie Utrecht

Provincie Utrecht
In werking vanaf 08-09-2020

[Hele document bekijken >](#)

- > 2. Visie
- > 4. Beleid voor een gezonde en veilige leefomgeving
- > 5. Gebieden
- > 6. Uitvoering

Versterking met kaartgerelateerde annotaties: Activiteit, Omgevingswaarde, Omgevingsnorm en Gebiedsaanwijzing

Door dezelfde annotaties te gebruiken kunnen in een viewer bij filteren gerelateerde omgevingsdocumenten worden gevonden. Dat kan bij:

- verschillende typen omgevingsdocumenten van zelfde BG
Voorbeeld: [omgevingsvisie en omgevingsverordening](#)
- zelfde type omgevingsdocument van verschillende BG's
Voorbeeld: [omgevingsvisie van provincie en omgevingsvisie van een in die provincie gelegen gemeente](#)
- verschillende typen omgevingsdocumenten van verschillende BG's
Voorbeeld: [omgevingsverordening en waterschapsverordening](#)

Versterking met kaartgerelateerde annotaties: Activiteit

Door gebruik te maken van annotatie met Activiteit van dezelfde groep en dezelfde naam kunnen in een viewer bij filteren op Activiteit de gerelateerde omgevingsdocumenten worden gevonden

Voorbeeld: in AMvB en in omgevingsplan regels over het vellen van houtopstanden annoteren met:

- Activiteit
- Groep: kapactiviteit
- Naam: vellen van houtopstanden

Versterking met kaartgerelateerde annotaties: Omgevingswaarde

Door gebruik te maken van annotatie met Omgevingswaarde van dezelfde groep en dezelfde naam kunnen in een viewer bij filteren op Omgevingswaarde de gerelateerde omgevingsdocumenten worden gevonden

Voorbeeld: in AMvB en in omgevingsverordening regels over omgevingswaarde voor stikstof annoteren met:

- Omgevingswaarde
- Groep: luchtkwaliteit
- Naam: stikstof

Versterking met kaartgerelateerde annotaties: Omgevingsnorm

Door gebruik te maken van annotatie met Omgevingsnorm van dezelfde groep en dezelfde naam kunnen in een viewer bij filteren op Omgevingsnorm de gerelateerde omgevingsdocumenten worden gevonden

Voorbeeld: in instructieregel in omgevingsverordening en in omgevingsplan (waarin de instructieregel wordt opgevolgd) regel over maximum oppervlakte glastuinbouw annoteren met:

- Omgevingsnorm
- Groep: maatvoering bouwen
- Naam: maximum oppervlakte glastuinbouw

Versterking met kaartgerelateerde annotaties: Gebiedsaanwijzing

Door gebruik te maken van annotatie met Gebiedsaanwijzing van het zelfde type, dezelfde groep en dezelfde naam kunnen in een viewer bij filteren op Gebiedsaanwijzing de gerelateerde omgevingsdocumenten worden gevonden

Voorbeeld: in omgevingsvisie en in omgevingsverordening beleidstekst respectievelijk regel over bodemdaling annoteren met:

- Gebiedsaanwijzing
- Type: Bodem
- Groep: bodemdalingsgebied
- Naam: tegengaan bodemdaling

Voorbeeld Gebiedsaanwijzing

Inloggen

Home Vergunningcheck Aanvragen **Regels op de kaart** Mijn Omgevingsloket

< Overzicht

Gemeente Utrecht

gemeente in Utrecht

> Filters

Gebiedsinfo Regelgeving Beleid

2 items geselecteerd

Omgevingsnormen

Er zijn geen omgevingsnormen gevonden op deze locatie

Omgevingswaarden

Er zijn geen omgevingswaarden gevonden op deze locatie

Gebiedsaanwijzingen

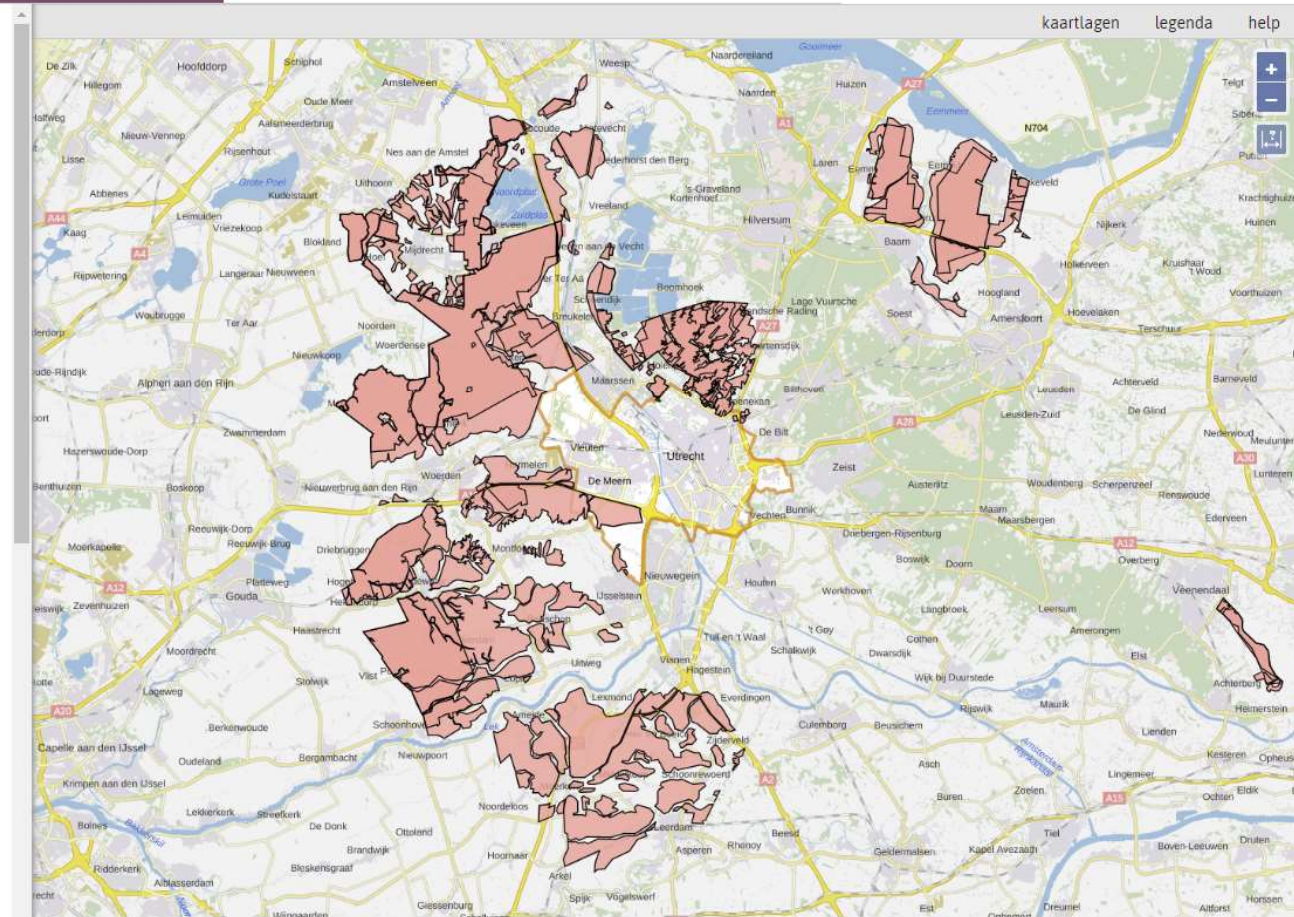
- ▼ bodemgebieden
  - ▼ bodembeheergebied
duurzaam gebruik van de ondergrond
  - ▼ bodemdalingsgebied
    - Aandachtsgebied bodemdaling - landelijk
    - Aandachtsgebied bodemdaling - stedelijk
    - Beperken bodembewerking**
    - tengaan bodemdaling**

- > defensiegebieden
- > energievoorzieningsgebieden
- ▼ erfgoedgebieden
  - > aardkundig waardevol gebied
  - > archeologie
  - > beschermd monument

Locatie waarop is gezocht

Bekijk selectie

Uit omgevingsvisie én omgevingsverordening

Advies versterking met kaartgerelateerde annotaties

Voorlopig adviseren we om:

- het verwijzen naar een Locatie in een ander omgevingsdocument alleen toe te passen tussen omgevingsdocumenten van hetzelfde BG;
- bij de overige annotaties de relaties te versterken door dezelfde typen, groepen en namen te gebruiken, en niet door gebruik te maken van verwijzingen naar annotaties in andere omgevingsdocumenten.

Risico's van verwijzingen naar annotaties in andere omgevingsdocumenten:

- wanneer het andere omgevingsdocument wordt gewijzigd, werkt dat –zonder besluit- door in het omgevingsdocument waarin de verwijzing is gemaakt
- bij verwijzen naar annotaties van ander BG haal je ook een stuk informatiestructuur van dat andere BG binnen. Met name bij Activiteit (denk aan bovenliggende activiteit en de functionele structuur) kan dat anders zijn dan in je eigen structuur

Versterken relaties omgevingsdocumenten met IMOW

1. Versterking met kaartgerelateerde annotaties

- Locatie
- Activiteit
- Omgevingswaarde
- Omgevingsnorm
- Gebiedsaanwijzing

2. Versterking met tekstgerelateerde annotaties

- Thema
- Juridische regel type instructieregel
- Hoofdlijn
- Tekstverwijzing

Versterking met tekstgerelateerde annotaties: thema

Door gebruik te maken van hetzelfde thema kunnen in een viewer bij filteren op thema alle omgevingsdocumenten worden gevonden waarin dat thema is gebruikt

Voorbeeld: in omgevingsvisie en in omgevingsverordening beleidstekst respectievelijk regel annoteren met thema Cultureel erfgoed

< Zoeken

Overzicht [Beleid](#) [Bijlagen](#) [Kaarten](#)

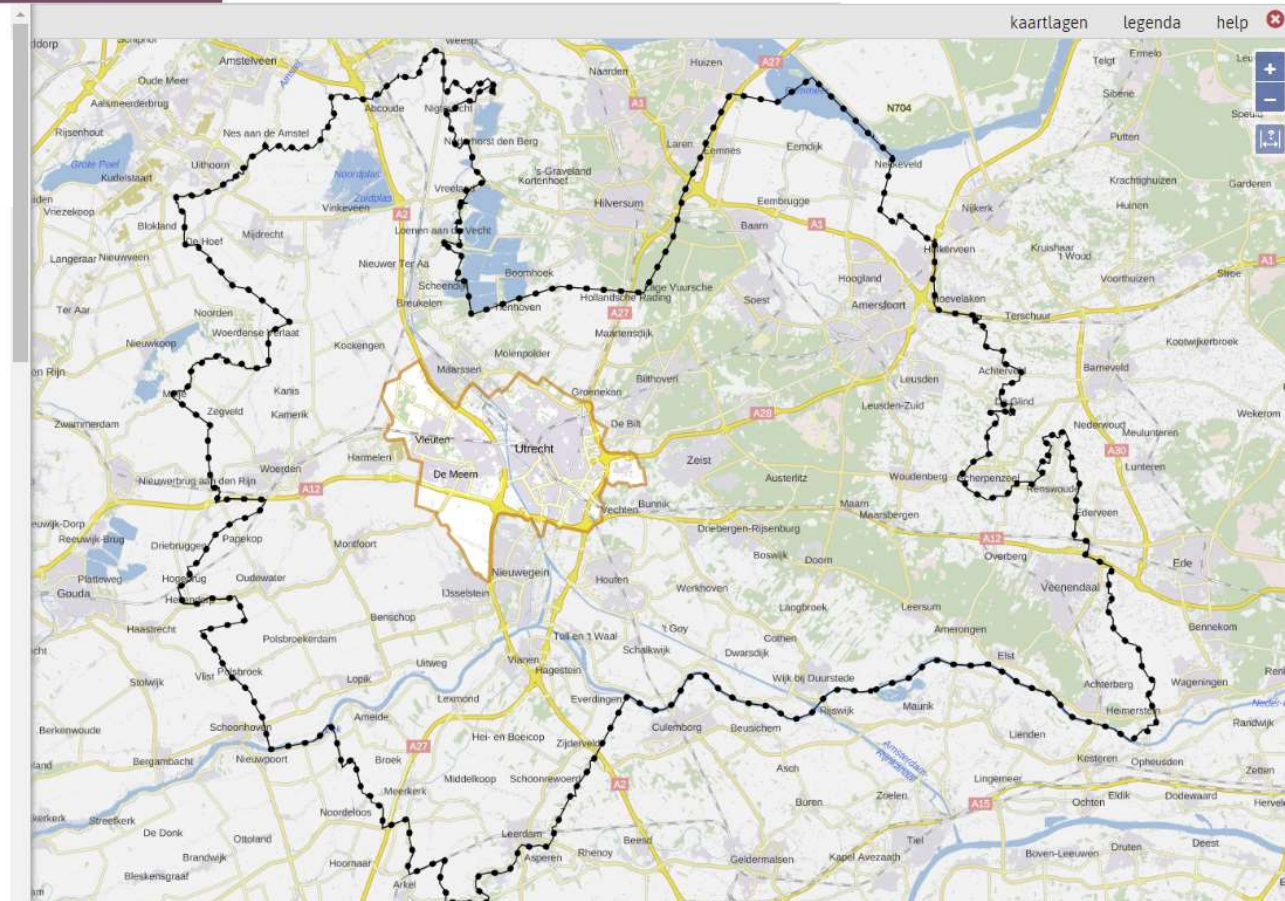
Hoofdlijnen

> **Beleidsthema**

Thema's

- Aardkundige Waarden
- Archeologie
- Bedrijventerreinen
- Bereikbaarheid
- Biodiversiteit
- Biomassa
- Bodem
- Bodemdaling
- Bodemenergiesystemen
- Bodemkwaliteit
- Circulaire Economie
- Cultureel Erfgoed**
- Cultureel Erfgoed En Landschap
- Cultuurlandschappen
- Dagrecreatie
- Detailhandel
- Drinkwater

Zoekingang voor alle omgevingsdocumenten waarin dit thema is gebruikt, bv omgevingsvisie en omgevingsverordening van zelfde BG

Versterking met tekstgerelateerde annotaties: Instructieregel

Een regel in AMvB, MR of omgevingsverordening die instructieregel is voor ander instrument wordt geannoteerd met Instructieregel als type Juridische regel en met het instrument waarin de instructieregel moet worden opgevolgd

Voorbeeld: instructieregel in Bkl die de verplichting oplegt om in het omgevingsplan de bebouwingscontour geur aan te wijzen wordt geannoteerd met:

- type Juridische regel: Instructieregel
- het attribuut instructieregelInstrument
- keuze uit waardelijst Instrument: omgevingsplan

In het instrument waarin de instructieregel wordt opgevolgd kan indien gewenst een tekstverwijzing naar de instructieregel worden opgenomen

Versterking met tekstgerelateerde annotaties: Hoofdlijn

Door gebruik te maken van de annotatie met Hoofdlijn van dezelfde soort en dezelfde naam kunnen in een viewer bij filteren op Hoofdlijn de gerelateerde omgevingsdocumenten worden gevonden

Voorbeeld: in omgevingsvisie en in programma beleidstekst annoteren met:

- Hoofdlijn
- Soort: Toekomstperspectief
- Naam: Duurzaam, concurrerend en circulair

De annotatie Hoofdlijn heeft heel veel vrijheid: soort en naam worden zelf gekozen. Daarom zal het gebruik van dezelfde soort en naam over het algemeen worden toegepast bij omgevingsdocumenten van hetzelfde bevoegd gezag

< Terug

Overzicht [Beleid](#) [Bijlagen](#) [Kaarten](#)

Hoofdpijnen

▼ Afwegingsprincipe

- Afwegingsprincipe 1: Combinaties Van Functies Gaan Voor Enkelvoudige Functies
- Afwegingsprincipe 2: Kenmerken En Identiteit Van Een Gebied Staan Centraal
- Afwegingsprincipe 3: Afwentelen Wordt Voorkomen

► Beleidskeuze

► Nationale Belangen En Opgaven

▼ Prioriteit

1. Ruimte Maken Voor Klimaatadaptatie En Energietransitie
2. Duurzaam Economisch Groeipotentieel
3. Sterke En Gezonde Steden En Regio's
4. Toekomstbestendige Ontwikkeling Van Het Landelijk Gebied

▼ Toekomstperspectief

Duurzaam, Concurrerend En Circulair

- Een Klimaatbestendige Delta
- Kwaliteit Van Leven In Stedelijke En Landelijke Regio's
- Nabijheid En Betrouwbare Verbindingen
- Veilig En Gezond, Herkenbaar En Natuurlijk

Uit omgevingsvisie én programma

Versterking met tekstgerelateerde annotaties: verwijzing

Door gebruik te maken van een tekstverwijzing van een onderdeel van de tekst van het ene omgevingsdocument naar een onderdeel van de tekst van het andere omgevingsdocument kan eenvoudig de tekst worden geraadpleegd waarnaar wordt verwezen

Hiervoor wordt een tekstuele verwijzing gemaakt (mensleesbaar) en een ExtRef-verwijzing (machineleesbaar)

Voorbeeld:

- Een AMvB bevat een regel over stookinstallaties waarvan is bepaald dat daarover bij omgevingsplan een maatwerkregel kan worden gesteld
- In het omgevingsplan wordt in de betreffende regel over stookinstallaties een verwijzing opgenomen naar de regel in AMvB/omgevingsverordening waarvan die regel een maatwerkregel is

NB: een tekstverwijzing geeft alleen een eenvoudige doorklikmogelijkheid naar een ander stuk tekst. Het is geen element waarmee geselecteerd kan worden.

Samenvatting versterken relaties met annotaties

- Integrale bevraging van alle omgevingsdocumenten wordt bevorderd door te annoteren met hetzelfde Thema
- Locatiegerichte samenhang tussen de omgevingsdocumenten van het zelfde BG kan worden versterkt door in het ene omgevingsdocument te verwijzen naar Locaties in het andere omgevingsdocument
- Relaties tussen omgevingsvisie en programma van het zelfde BG kunnen worden versterkt door te annoteren met dezelfde Hoofdlijn
- Relaties tussen omgevingsdocumenten van zelfde én andere BG worden versterkt door bij Activiteit, Omgevingsnorm, Omgevingswaarde en Gebiedsaanwijzing gebruik te maken van zelfde type, groep en naam
- Relaties en gebruiksgemak worden versterkt door tekstverwijzingen van het ene omgevingsdocument naar het andere op te nemen